

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibilu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiului, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rîndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Revista politică.

Sibiin, in 28 Iulie.

Mai pre sus de ori ce îndoiială este creșterea și întărirea continuă a partidei Kossuthiane. Foile maghiare ale „oposiției unite” fac pe ministerul Tisza responsabil pentru această aparițiune; ele uită însă, că păcătuiesc în privința aceasta cel mai puțin tot atâta ca și guvernul maghiar actual. Mai deunăci am fost în poziție de a constata, cum d. e. „Pesti Napló”, foaia de căpetenie a oposiției unite și odinioară organul principal al partidei de a kiste, discută deadreptul asupra existenței monarchiei noastre cu o — francheță, ce te pune în umire, deoarece creștii a auți vorbind pe însuși „marele ocilată” Ludovic Kossuth.

Adevărat este, că avînd în vedere ori ce partid maghiar, fie guvernamental fie opozițional, poți cu drept cuvînt esclama „peccator intra et extra muros”, încât adecă se poate constata o sporire bătătoare la ochi a Kossuthismului. Elementele nemaghiare vești bine nu contribuie de loc la această sporire: ele se țin de lege și scim cu toții prea bine cum li se respătesce atitudinea lor cea credincioasă de către „păzitorii legei”.

Au trecut deja ani la mijloc, de când observăm la presa română de dincolo de Carpați, cu deosebire cea guvernamentală, o rezervă — trebuie să mărturisim — chiar stranie față cu jalnică stare, în care se află frații lor din Transilvania și Ungaria. Se vedea o deosebită îngrijire dincolo de Carpați, ca nu cum-va prin vre un cuvînt de reprobare a purtării stăpînitorilor noștri, publicistica României să stérnească în sferele înalte ale monarchiei noastre care care bănuieală, fie cât de mică, în privirea politice externe a României față cu monarchia noastră. Nu ne vom opri asupra atitudinii contraților noștri de dincolo de Carpați; ci presupunem că-și vor fi avînd temeiurile lor,

dacă ignorează suferințele noastre. Cu atât mai mult se va însemna următoarea espedițiune a „Telegrafului” din Bucuresci, a unei foi despre care se știe, că are legături cu guvernul actual al României. Foaia română oficioasă scrie în primul său Bucuresci dto 22 Iulie precum urmează:

„După limbajul ce ținură diarele, cele mai acreditate austriace și ungare, se pare că însași monarchia Habsburgilor ar fi amenințată de un rebel. Diarele vienesse acasă pe comitele Andrassy, care prin politica sa a isolat pe Austro-Ungaria de toate puterile cele mari și a făcut-o să se vire printr popoarele slave din peninsula balcanică, ca cum nu ar fi avut destul de lucru cu cele ce are deja sub coroana sa. Diarele ungare sînt mult mai desperate; ele vîd deja rebelul cu Rusia la porțile monarchiei. Astfel „Pesti Naplo”, unul din diarele cele mai autoritate din Pesta ăice, că acest rebel, care este foarte apropiat, va fi un rebel de viață sau de moarte pentru monarchie în genere și pentru Unguri în particular. „Căci odată învinși,” ăice el, „vom fi împărții.”

În desperarea sa, ăiarul ungures cere dela guvernul seu să se înțeleagă cu România și ași face din aceasta o aliată, cu condițiunea însă, ca noi să fim „leali” și să renunțăm la dorința ce am fi avînd, ăice el, de a ne vedea uniți cu Români de peste Carpați.

Limbajul ăiarului ungures nu poate să ni se pară decăt foarte curios din toate punctele de vedere. Abstrațiune făcînd de „dorințele ce am fi avînd noi”, cum poate să ni se împună condițiuni pe căt timp Ungurii cred, că le-am pute fi de veri un ajutor și de vreme ce ei vin la noi? Și apoi cum prețind ei a se înțelege cu România și nu caută mai ăntăiu a se împăca cu Români de peste Carpați, aruncați din nenorocire de soartă sub coroana sântului Stefan?

Și, la urma urmelor, putem noi oare împedece pe Români de peste Carpați de a nu avê și ei dorințe și a le impune săși înăbușească simptomele lor?

Dacă, după cum susțin diarele unguresci, un rebel cu Rusia este foarte apropiat, apoi pot să fie siguri, că singurul ajutor ce l-ar pute avê va fi din partea Românilor de peste Carpați. Spre a pute însê compta pe dênșii, ar trebui să se pună odată pentru totdeauna capăt persecuțiunilor de tot felul la care sînt espusi din partea autorităților unguresci. Dacă Români au fost pînă la 1866 cei mai credincioși supuși ai coroanei Habsburgilor, cauza este, că n'au fost persecutați întrun nimic; li s'a lăsat limba națională prin scoale, prin tribunale și prin toate autoritățile comunale. Făcut-au și Ungurii tot astfel? Urmat-au și ei aceeași cale? Nici decum. Prin urmare nici n'au dreptul, a cere, ca Români de peste Carpați să se sacrifice cu aceeași abnegațiune pentru cauza ungară în 1880 poate precum s'au sacrificat în 1848 pentru cea austriacă

De simpatia Românilor de acolo ar trebui Ungurii să caute a se asigura mai ăntăiu, ear nu de alianța României, care trebuie a îngriji să fie bine cu toate puterile cele mari și care va lua la trebuință atitudinea aceea, pe care o va crede mai corespunzătoare cu interesele sale.

Ungurii, la 1866, ca să ajungă la dualism, au trădat în bătălia dela Königgrätz interesele monarchiei depundînd armele. Și cu toate aceste ei se bucurau și înainte de 1866 de multe libertăți, de care sînt lipsiți astăzi Români, și nu erau espusi din partea autorităților austriace la vecășiunile de tot felul, la care sînt espusi Români astăzi din partea autorităților maghiare.

Să nu se creadă, că dacă ăicem aceste cuvinte, o facem din punctul de vedere de a îndemna pe Români să imiteze astăzi purtarea Ungurilor

din 1866. Nici decum, și mai ales că nu i credem în stare de o asemenea acțiune. Dar care celelalte naționalități, precum Sârbii, Croații, Boemii, Moravii etc., cari toți sînt de rasă slavă, n'ar fi în stare să adopte aceeași procedare ca Ungurii? Eacă unde este pericolul cel mare pentru Austro-Ungaria, și de aceea ar fi mai nemerit, chiar mai înainte de a se ivi vre-un conflict, să caute Ungurii a se asigura de simpatiile Românilor de acolo, precum Austria umblă a se asigura de acele ale celorlalte naționalități de sub coroana sa, acordându-le diferite privilegii, pînă și portofolii în ministerii.

Decăt a se adresa la România, „Pesti Naplo” ar face mult mai bine să îndemne pe guvernul maghiar a reveni asupra măsurilor luate în privința introducerii limbei maghiare, ca limba oficială, prin toate autoritățile, ba chiar și prin scoalele, pe care Români le întrefin cu cheltuiala lor.

Pe peninsula balcanică vedem o înarmare generală. Grecii precum am raportat deja, mobilizează. Albanezii atăt cei din Epir și Tesalia, căt și cei din Albania de nord fiind concentrați în Tusi, își înmulțesc pe di ce merge materialul de oameni și de arme. Muntenegrenii sînt deja în număr de 12,000 între Podgorița și Tusi. Turcia însași la aparență se învoiesc cu cedarea Dulciniei; ba se oferă a lua chiar însași parte la demonstrațiune cu flote. „Deutsche Zeitung” din Viena însê privește acest ofert al Porței ca o adevărată ironie. Și „Glas Crnogoraca”, organul muntenegrean are dreptate, când nu așteaptă nici un rezultat dela demonstrațiune cu flote, deoarece „cu năi nu te poți sui pe munți” să combați; ear trupe de debarcat corăbii nu vor purta cu sine, căci astfel s'a statorit între puterile signatere. Muntenegru va trebui deci să se razeme pe propriile sale puteri pentru combaterea Turcilor, care stau la spațele Albanezilor.

FOIȚA.

Părți din ăiarul meu de călătorie.

(1 Urmare).

Ziegenhals este o cetate mică aproape de granița austriacă. Aspectul cel frumos al caselor cu două trei și patru etage, piața cea frumoasă în formă pătrată cu un stejar în mijloc, firmele numeroase ale industriașilor ce atîrnau la casele cele mai frumoase, dau dovești, că locuitorii trebuie să se afe în bună stare materială, ear' două case vechi una lângă alta în piață cu un coperiș înalt acoperite cu șindilă în rîndul celorlalte mari și pompoase dau probă de starea, cum a trebuit să fie fost toate casele deacolo înainte cu 50 ani și cum prin industrie și muncă s'au ridicat cetatea din ce în ce. Afându-mă în curtiar la cel dintăiu hotel din fruntea pieței și cerînd la plecare a doua di dimineața cafea de dejun, mă surprinse cu un filigean mare plin cu cafea neagră și un filigean numai ca o pipă de cele

mici, plin cu lapte. Vîdînd această minune începui cu șoful meu de drum să ridem cu hohot și după ce ne recaleserăm din ris întrebăram, că ce să facem noi cu atăta cafea și cu așa puțin lapte, la ce servitorii vîdînd nedumerirea noastră ne răspund ăicînd, „bei uns trinkt kein Kaffee nischt”; ear' noi cerurăm lapte și voină a amesteca vîdurăm, că cafeaua neagră era ca apa. Ce ție Neamțul, mi cugetai, el mai ăntăiu învață pe Români să mănăce cafea, el apoi numai mănăce, ci se îndestulesce a l vinde Românilui cafeaua. Se înțelege, că am întreat pe Neamțul nostru, ce mănăncă ei dimineața, la ce ni s'a răspuns, că ei mănăncă dimineața șuncă, schnitzel, unt etc. De atunci mi-am cugetat, nu me mai păcălesce Neamțul pe mine, și de atunci nici n'am mai mănăcat cafea, ci m'am întors la mănăcările noastre românesce naționale, vor cari pe nesimțite ni le a furat Neamțul dându-ne nouă cafeaua.

Într'o dimineață plăcută, în resăritul soarelui plecarăm pe o vale fru-

moasă în sus avînd în stînga noastră un riu de munte mare frumos, numit Bille, cu apă cristalină. În valea aceea întimpinarăm o mulțime de fabrici, de hărtie, de pânză etc. Aceste fabrici, la cari se folosește riu canalizat în multe direcțiuni, sînt adevale în case ca palaturile. Pe această vale sînt înșirate case, cari se estind pînă la cetatea Frei-waldau, despre care vom vorbi mai ărdăiu ceva mai pre larg. Cale de 3/4, oară dela Ziegenhals spre Graefenberg ne conduse la granița austriacă. Aici fresce, lucrul cel dintăiu fu, ca finanții, ce ne așteptau în drum, să ne caute coferile. Nu folosi nimic, spunînd finanților, că sîntem „de ai noștri”, le-am făcut pe voie. Un lucru foarte moleșător ni se mai ivi pe aici; adecă tot la ăcece douăzeci de case ne opria în loc vameși de poduri, la cari trebuia să plătim 10—20 cruceri de trecere. În călătoria de 2 oare, ce făcurăm pînă la Graefenberg, ne opriră vre-o 10 atari vameși așa că preste 1 fl. treburăm să plătim. Aceasta mi aduse aminte de timpurile primitive

ale noastre în Transilvania, cari nu trecură de mult; ba și astăzi mai se află căt un nemeș ember maghiar bancrotat, care cu nesce fleacuri de poduri, ce le au ca servitute în unele părți, mai ales în ăintul Murășului, se încearcă ași cărpi sêrăcia belind de pre bieții Români cu atari vămuri. Sistemul acesta de vămuire a adus mai ăntăiu în Transilvania pe Jidovii, cari luau în arîndă astfel de vămuri la poduri. Dar nu trebuie să mergem așa departe; „das Gute liegt so nah”, căci înțelepții magistrați din Brașovul nostru, care are venit anual la 300,000 fl. pentru comună, ca săși poată pardosi cetatea au introdus în intrarea în Brașov o tacsă pentru fie-care vită și care dela acei săteni, cari le cară lor cele trebuincioase ale traiului în cetate. Ei, dacă n'ar fi așa, n'ar mai inchide justiția dintre ei pe căt unul pentru defraudări, precum s'a întîmplat înainte cu vre-o 6—7 ani.

Dar unde am ajuns eu, unde este Brașovul și unde este Graefenberg? Să lăsăm Brașovul și să vorbim de

Pentru a se vedea câtă stăruință pune Poarta întru pregătirea resboiului albanezo-grecesc punem aici următoarele amănunte, ce le-a primit diarul „Vossische Zeitung” din Berlin asupra actelor autorităților turce în Epir și Tesalia.

Foiaia berlineză scrie:

„Hidayet pașa, comandantul suprem al trupelor turce concentrate în Epir și în Tesalia, desfășurând în acest moment o necreștută activitate, nu numai pentru a mănține printre Albanezi spiritul de rezistență, dar încă pentru a organiza legiunile voluntarilor, și în general pentru a prepara o acțiune militară.

„Douăzeci de batalioane de soldați neregulați sunt aproape complet armați și organizați. Ele sunt formate după districte și toate sunt comandate de cei mai bătrâni din triburile lor. Pare că aceștia sunt destinați a ocupa trecerile, cari conduc din Grecia în Tesalia și în Epir.

„Hidayet-pașa a numit pe Abdul bei, notabil albanez, bine cunoscut „comisar civil” al guvernului pe lângă corpurile neregulate. Osman-pașa împlinește funcțiunile de șef al acestui corp, ale cărui desfășurări strategice la frontieră vor avea loc pe la mijlocul lui August.

„Batalioanele regulate continuând a primi întăriri de șese săptămâni formează o armată considerabilă. După nesce informațiuni din sorginte turcă, această armată ar numera cel puțin 30,000 oameni cu 1600 cavalerie și 216 tunuri. Notați încă că trupele turce sunt foarte bine echipate și gata a intra în campanie.

„Cât pentru lucrările de fortificațiune, nu se execută decât la Arta și la Larisa. Oficerii de stat major turci, care de acum înainte aceste două orașe vor fi cu greu de luat. În fine este locul, să menționăm încercarea guvernului de a aduce o înțelegere între Toscii creștini și Albanesi musulmani.

Milan principele Sârbiei a sosit în Ischl Sâmbătă în 7 August n.

Din București se telegrafează dtd 7 August n. la „Neue freie Presse”: „Principele Carol de bună samă pleacă de aici abia Marți noaptea. El își va face visita la împăratul și regele Francisc Iosif, de loc ce împăratul Wilhelm va fi părăsit Ischl și merge apoi la curtea germană.” Ear' la „Deutsche Zeitung” se comunică tot din București dtd 7 August n., că principele Carol înainte de plecarea sa în Austro-Ungaria și Germania va petrece mai multe zile în Iași.

Comandantul tabărei dela Tîgănesci va fi generalul Alesandru Rado vici.

Cestiunea greco-turcă.

„Le Nord” scrie:

De secole Grecii, profitând de pozițiunea lor privilegiată în biserica Orientului, căutără să elenizeze pe celelalte popoare balcanice și le trecu prin cap vizul se vađa pe toți Grecii de religiune devenind și Greci de naționalitate.

De vre-o 400 ani însă un curent contrariu se produce. Nu numai Bulgarii au sosit la deplina conștiință a naționalității lor, dar au respins elementul grec mai mult de cât i-a cedat.

Sunt doi ani, furăm surprinși să vedem Bulgarofonii, adevărați Greci de rasă dar vorbind bulgărește, separând cauza lor de aceea a Grecilor și unindu-se cu Bulgarii. Țintării sau Cuflovlachii, pe care toți i credeau absorbiți de elenism, pun în mirare acum prin vicițiunea opozițiunii lor la anesarea către Grecia și preparativele de rezistență ce fac.

Albanezii ortodocși în fine, cari în resboiul independentei grecesci, fuseseră în primul rând al campionilor ei, care i dăseră pe cei mai mari eroi, pun astăzi solidaritatea națională mult mai pre sus de solidaritatea religioasă. Mișcarea națională albaneză din acest din urmă an tinde în general a sterge diferențele dintre sectarii deosebitelor religiuni, ceea ce le vine și mai lesne prin circumstanța, că mai multe din triburile albaneze, profesând în formă islamismul, în fond sunt tot creștini. Astfel de exemplu, Spartioții cari, de secole fuseseră considerați ca Musulmani și care în 1846 se declarară creștini.

Sprizunul neașteptat, ce politica Porții a găsit în liga albaneză, a inspirat cătră deșna cea mai mare neîncredere în Europa. Faptele probează realitatea existenței ligei și vecinii au mare grijă de a nu se atinge de ea.

Muntegrul, stat cu mult mai resboinic de cât Grecia și care odinora nu s'a dat înderēt dela o luptă în contra imperiului otoman întreg, s'a abținut cu înțelepciune de a lua în posesiune teritoriul, asupra căruia avea cel mai pozitiv și cel mai legitim dintre drepturi; Austro-Ungaria mare putere militară, a renunțat la ocuparea districtului albanez Bielopolie, ce i atribuia convențiunea din 4 Aprilie 1879, ca să evite un conflict, de al căru rezultat nu s'ar fi temut, dar care i-ar fi creat incontestabile dificultăți.

Aceste două exemple arată îndesul, ce o așteaptă pe Grecia dacă și va lua asupra și să pună stăpânire pe teritoriul ce i s'a concedat. Într'un resbel al milițiilor grecesci în contra Albanezilor, resboinicii din nascere și

apărănduși căminele, înarmați apoi cu arme de precisiune tot așa de bune ca și acele, pe care voese a și le procura guvernul elenic, rezultatul s'ar pute lesne prevedea.

Albanezii creștini și musulmani, susținuți de Români dela Pind, Turcii din valea Salamaria și compatrioții lor din restul imperiului, fără a mai vorbi de încurajările și ajutoarele furișe ale Porței, vor fi prea mult în stare să țină pept Grecilor din regat și din provinciile în litigiu.

Precipite-se Grecia cu ușurință în luptă sau abție-se, rezultatul va fi tot negativ și darul generos al conferenței va fi pentru deșna tot un fruct oprit.

Grecia ar fi avut altă dată mijloacele de a provoca insurecțiuni în alte provincii ale Turciei, dar astăzi, grație politice, pe care a urmat-o cabinetul Atenei în timpul înecatului resbel, Grecii se află isoiați în mijlocul celorlalte populațiuni creștine.

Bulgarii și Români Traciei și ai Macadoniei tot așa ca Albanezii și Români Epirului și ai Tesaliei, nu mai sunt de loc dispuși, să susțină scopurile panelenice. Din contră, agitațiunea pe care o urmăresc emisarii Greci în acest moment în Macedonia dă numai preste protestările celorlalți creștini.

O nouă acțiune a puterilor în contra Porții ori-cât de dificilă i-ar fi executarea, este cu toate aceste admisibilă în principiu; dar se poate concepe una îndreptată în contra unor popoare creștine sau musulmane, care cer numai să li se păstreze propria-le naționalitate?

Atât este adevărat, că cu cele mai bune intențiuni posibile este anevoie să se facă fericirea popoarelor fără a se cunoaște în fond situațiunea, trebuințele și dorințele lor.

Corespondență din Dobrogea.

Din Constanța 25 Iulie, se scrie „Românului”:

Orașul nostru s'a transformat așa de mult încât aceia, cari l' vizitară înainte de resboiu ađi aproape nu l' mai recunosc, și remăni uimiți de marele progres obținut în timp așa de scurt. Totul contribuie, ca Constanța să devină primul port, primul loc de băi maritime al României. Prefectul Oprean, cu cunoscut'ai energie, se silesc a face dintr'un oraș oriental ruinat, un oraș european, și până ađi silințele lui fură încununate de un frumos succes.

Constanța prin apropierea ei, prin pozițiunea-i încântătoare, prin clima-

sănătoasă are dreptul, a fi locul de întâlnire al tuturor aceluia, cari în lunile de vară cantă liniște și repaus, după o muncă grea, al tuturor aceluia ce sufer, mai ales de pept, de scrofulă sau cari au moștenit tristul privilegiu de a fi slăbănoși.

Este destul de mare numărul persoanelor, cari veniră aci din toate unghiurile României spre a și recăștiga forța și sănătatea. Pretutindeni mișcare, viață și veselie. Pe bulevardul de pe malul Mării de dimineața până noaptea târziu lumea petrece și admiră Marea care adese ori este de o frumseță fermecătoare; mulțime de bărci cu pânze și fără pânze alunecă pe undele azurie legănând pe aceia, cari iubesc lupta și scenele majestose ale naturii.

Nu pot să mi esplic, dar simț, că forța și speranța renasc în noi, când stăntem la Mare și o admirăm, sau ne luptăm cu talazurile ei.

Nimic nu ne dă forță și sănătate ca aerul și săratele ei talazuri.

Peste câteva zile va sosi între noi bătrânul de ani, dar tinerul de inimă Millo cu trupa sa și va da o serie de reprezentațiuni. Astfel vom mai pute aplauda odată pe acela, care timp îndelungat fu deliciul și gloria scenei române.

Portul nostru este în plină activitate, numărul călătorilor, cari pleacă sau vin dela Constantinopol, este destul de însemnat. Am remarcat un lucru, pe care nu trebuie să l' trecem cu vederea: vapoarele de pe Dunăre, cari sosesc la Cernavoda venind din sus, aduc o mulțime de familii mahometane, ce emigrează din Bulgaria, din Bosnia și Erțegovina: pe când vapoarele, cari sosesc aci din Constantinopol, nu aduc o mulțime de familii turce, ce se reintorc în Dobrogea. Numărul celor reimpatriați până ađi este mare, și neînțet se reintorc la noi atrași, nu atât de suvenirul trecutului, de mormintele părinților lor, cât de umanitatea, blândețea și dreptatea Românilor.

Vecinii nostri Bulgari ne aruncă în spinare bandele de hoți, cari cuceră țeara lor; corespondențele multor jurnale străine datate din Sofia ne acasă, că la noi se formează toate aceste bande. Vă afirm în modul cel mai pozitiv, că nici o bandă nu s'a format pe pământul Dobrogei, unde domnesce cea mai perfectă linisce și siguranță. Din contră Bulgaria este cuibul unor asemenea bande, pe cari câte odată ni le trimite și nouă. Astfel în zilele aceste trecu la noi din Bulgaria o bandă de hoți compusă din Bulgari și Turci, din cari o mare parte deja s'au prins.

Ar fi de dorit ca fruntăria noastră despre Bulgaria să fie mai bine

II. Graefenberg.

Înainte de a fi vădut Graefenbergul, sau să fi cetit ceva mai de aproape despre el, aveam o idee preconcepțută, că după renumele european, ce și l'a câștigat, trebuie să fie un orașiu sau cel puțin un sat mai însemnat. Decepițiunea însă este mare; urcând din cetatea Freiwaldau pe un drum costis deodată vede omul într'o padină mărginită de două piscuri, ce se perd în vale, vr'o 30 case mai aproape și mai departe una de alta, fără vre-o ordine după cum gustul unui seau altui proprietar a decis. Între ele și anumite cele mai nouă sunt zidite în stil elvețian, multe de lemn și scânduri întocmite numai pentru vară. Centrul lor îl formează un stabiliment mai vechiu al lui Priessnitz din anul 1853 cu trei etaje; edificiul cel mai frumos se poate numi ospetăria numită Annenhof, cu care concurge ba aș pute dice că o întrece un alt edificiu foarte frumos al lui Priessnitz, ce s'a deschis în această veară și întrece pe toate celelalte cu întocmirea și mobiliatura

din lăuntru de tot elegantă. Proprietarii cei mai însemnați ai acestor case este familia Priessnitz, al căror părinte repausat în anul 1851 a dat nascere instituțiunei de cură de apă rece în Graefenberg, apoi Schindler, care se polecesce doctor, el în faptă însă este un oaspe vechiu la această scaldă, pe care oaspeții, cari petreceau veara și eara acolo după moartea lui Priessnitz înainte cu 30 ani l'a adus în triumf ca pre un pricepător de cură; ei adevăra fanatisați pentru metoda lui Priessnitz, pe care credeau că numai Schindler o mai cunoaște, s'au opus a aduce un medic studiat răsămându-se pe cuvintele lui Priessnitz, că „când va ajunge institutul lui pe mâna medicilor, atunci a încetat a mai fi.” Nu trebuie uitat că însuși Priessnitz, inventatorul curei de apă rece în Graefenberg, n'a fost medic, ci un simplu țeran, născut la anul 1799, care încă ca tiner de 15—20 ani mergând în pădure după lemne a fost călcat de o sanie încărcată cu lemne și strivit la coaste, și altădată a suferit asemenea lovituri, cari i-a succes a și le vin-

deca însuși prin aplicarea de apă rece ce i-a fost la îndemână; după ce i-a succes la sine a început a vindeca și pe alții cu apă rece, așa încât în scurt timp a devenit cunoscut și în depărtare ca un făcător de minuni. Manipulațiunea era simplă și adevăra cu un burete aplica apa rece la gangrene de tot felul; mai târziu a aplicat scalde de tot felul; se înțelege i-a succes multe casuri de minune. Fără idolași prin manipulațiunea lui primitivă pre mulți i-a trimis în sinul lui Avraam, lumea însă s'a datat a numera numai pre cei remași în viață, ear' pre cei morți a'i uitat. Renumele, ce și l'a câștigat Priessnitz în scurt timp a atras asupra și jelsosia medicilor cu știință formală și acestia au și resvrătit lumea în capul lui Priessnitz, așa că comisiunile ce s'au emis în fața lui veldend rezultate splendide ale curei lui Priessnitz a declarat buretele cu care manipula acesta de lucru sutanic și vrăjire, în urmă Priessnitz fu de tot oprit dela eserciarea meseriei sale mai departe; acum oprit fiind a mai lucra cu buretele, făcea

fricțiuni de apă rece cu palma dobândind aceleși rezultate. Așa lucră el, mai mulți ani pe sub acuns, fiind chemat prin țeri depărtate, mai ales prin Boemia unde era cunoscut, până când un cas ce i-a succes a decis asupra sorții sale; el vindecând adevăra pre unicul fiu al unei familii princiere din Viena, ce se scotia perdut și era declarat de alți medici de incurabil, cășceigă prin influența acelei familii privilegiul de a esercia neconturbat arta sa, fiind și decorat pentru merite. Lucrarea publică a lui Priessnitz datează dela anul 1826. Până atunci nici Graefenberg ca atare nu exista, ci numai ca o coastă a muntelui. Printre anii 1840—1850 culminează gloria curei priessnitziane; din acel timp datează mulțimea de monumente, ce ca semn de grațitudine s'au ridicat de diferiții oaspeți în numele națiunei lor; astfel afară de inscripțiunile monumentale pe marmură la vre-o 42 isoave întocmite în pădurea cea frumoasă de brađi de tot felul, se află un monument al Boemilor, altul al Francezilor, care se dice a fi ridi-

păzită, adică să fie pichetele mai dese.

Poporul este vesel, secerişul s'a terminat și fiindcă sămănăturile fură multe și frumoase, veselia și speranța intrară în locuințele acelor, unde dela resboiu și până ași se instalase toamea și miseria.

O Română doctor în medicină.

La „Românul” se scrie următoarele: Publicăm cu plăcere următoarele informații, pe care le primim asupra unui nou succes ale unei Române în străinătate:

D-ra Maria Cutzarida, născută la Călărași, a trecut la 12 ale lunii curente s. v. cu mare succes atâtul esamen pentru doctoratul în medicină înaintea facultății din Montpellier.

Diarul din localitate „Messenger du Midi” în numărul sur din 29 Iulie s. n. se exprimă în termeni următori asupra compatrioatei noastre:

„Această tineră persoană a meritat pentru această grea încercare nota „foarte bine” și laudele membrilor juriului.

Din comunicările particulare primite de subsemnatul dela un cunoscut din Montpellier rezultă, că nota „foarte bine” nu a fost obținută în anul acesta, afară de d-ra Cutzarida, decât de un singur student; se vede dar, că ea nu se obține cu ușurință. Dar aceasta nu este de ajuns pentru a arăta importanța succesului raportat de viitoarea noastră doctoră, trebuie să spunem încă, că profesorii puși în mirare de respunsurile d-sale s'au sculat în picioare după terminarea esamenului, ear' președintele i-a adresat, înaintea unui public numeros, următoarele cuvinte: „D-ră, în numele juriului v'ui v'elicitate, D-v. ați trecut un prea bun esamen și puteți, prin sir-guința d-v. să serviți de exemplu condiscipulilor D-v.”

În tot timpul cât tinera noastră compatriotă răspundea la întrebările ce i se făcea, profesorii nu încetau de a-i dice „foarte bine, foarte bine” și la urmă unul din ei adăuse: „Ași voi ca toți candidații să se respundă ca d-v.”

Profesorul de chimie mai ales i punea întrebările cele mai grele dîcîndu-i „Te întreb lucruri grele fi-„indcă sînt sigur, că le știi”. Tinera noastră candidată escelează cu deosebire în chimia.

Ar fi lung să intrăm în toate amănuntele acestei zile de serbătoare pentru d-ra Cutzarida, să spunem cum după terminarea ședinței esamenului d-sa a fost felicitată în particular de profesori, etc. Ceea ce am spus a-

junge spre a umple de mândrie inima fie-cărui Român.

Ne facem o plăcere și în același timp o datorie și de sigur, că și d-v. d-le redactor, v'ei veți uni cu noi spre a-i adresa felicitările noastre, dorindu-i ca silințele și sacrificiile, ce le face, să-i fie apreciate și respătite după cum merită de a fi, se culeagă cu un cuvînt roadele, la care are tot dreptul.

Multe din doamnele noastre vor fi de sigur fericite de a afla noutatea, că în curînd vor pute consulta, pentru unele suferințe mai cu samă, o doctoră, în loc de un doctor și aceasta cu toată încrederea pe care nisce succese ca acele reportate de d-ra Cutzarida le poate inspira.

La d-lor dar trebuie să facem apel, spre a încuraja printre d-lor îmbrățișarea acestei cariere inaugurată cu atata demnitate la noi de d-ra Cutzarida și din care nu pot rezulta decât foloase pentru unele ca și pentru celelalte.

Primiți. etc.

I. Pușcariu.

Varietăți.

* (Denumire). Domnul Nicolau Isaac, preot gr. or. în Ardeal, fu denumit capelan militar clasa II în rezervă.

* („Budapesti Közlöny”) din 7 August st. n. conține o ordinațiune a ministerului de justiție în privința procedurii, ce este a se observa la executarea în România a sentențelor judecătorești aduse în Ungaria. A venit adică la cunoscința ministerului de justiție, că judecătorii regung, cu deosebire din părțile ardelenne, spre scopul executării sentențelor lor, ce are să urmeze în România, se adresează de-adeptul la consulatele austro-ungare, ce residează în România. De oarecîntre guvernele monarchiei austro-ungare și a principatului României s'au schimbat în anul 1871 declarațiuni privitoare la executarea reciprocă a sentențelor civile: ministrul de justiție provoacă tribunalet reg. (judecătorii cercuale), a cere în toate căsurile, în care s'ese executat o sentență civilă în România, mijlocirea ministeriului reg. ung. de justiție, substernînd totodată actele.

* (Alegerile pentru Congresul național) s'au scris. În nrul viitoriu vom aduce cercularul respectiv al consistoriului arhiepiscopan.

* (Un bal academic) va avea loc în Năsăud în 18 August 1880 st. n. în localitățile otelului „Rahova”.

Venitul curat este destinat pentru ajutorarea studenților academici

cu deosebire, că cel alui Priessnitz este executat cu mai mult gust, este mai lăcuros zidit, avînd petrele mai însemnate, precum la ușa din front sculptate din marmoră și pe margine înfrumusețată cu sculpturi arabesce fiind situat pe o muche de deal, de unde pe o parte și cealaltă este coasta tăie curmeziș muchea așa, că pe unde se pleacă o coastă a dealului despre resarît, este ușa principală, ear' în dos spre apus în cealaltă coastă a dealului ajungînd edificiul mai în jos, o ușa de fer, care conduce în criptă ca într'o pivniță, unde zace cosciugul lui Priessnitz. Afară de aceea de lături în dreapta și în stînga sînt ferestre mai mici rotunde, care permit privirea în lăuntru mausoleului.

(Va urma).

* (Dinți artificioși) se fabrică în America pe fie-care an câte 3 milioane. Dentisti sînt în Statele Unite la 12,000, care întrebunțează spre plumbarea dinților pe an câte o jumătate tonă de aur curat în preț de 500,000 dolari, și de 4 ori atîta alte metale ca platină, argint și altele.

români lipsiți de mijloace. Studenții năsăudeni dela scoalele înalte vor arangia acest bal.

Începutul la 8^{1/2}, oare seara. Intrarea de persoană 1 fl. 20 cr. v. a. Intrarea de persoană în familie 1 fl. v. a.

NB. Otertele marinimoase se vor publica pre cale jurnalistică.

* (Omor). În 5 August s'a aflat lângă gara din Loanneș un Sas mort. Acesta se dice, că ar fi din Hașag și întorcîndu-se dela tîrgul din Oena, care s'a ținut în 4 Aug. cătră casă, ar fi fost omorît de cineva, care l'ar fi lovit cu o secure în cap și i-ar fi sdrobot capul așa încât nu s'a mai cunoscut nimic de el. Comisiunea însă care a eșit din Sibiu la fața locului, a constatat, că sdrobotura capului în modul cum s'a aflat nu a putut fi cășunată prin lovitură de secure sau altă armă, ci e urmată prin aceea, că Sasul poate de ostenit sau din altă pricină pîndu-se cu capul pe șina călei ferate a dormit și aflîndu'l trenul acolo fu sdrobot prin roatele dela tren.

* (Vijelia) de Sămbătă în Zombor și giur a nimicit între altele și 10 oameni și și foarte mulți cai, cari fiind prinși la căruțe și care fură aruncați cu care cu tot în Dunăre. Oranul acesta a vâtemat de moarte o mulțime de oameni. Numai în Apatin fură loviți prin bucățile de de ghiățâ peste 50 persoane, cari și acum încă nu sînt vindecate. Apa și grindina colosală au rupt peste 25 de mori și le-au sdrobot totalmente.

* (Fatalitatea unui emigrant). Un țeran din Saros (Ungaria) se hotărîse într'o zi de a pleca în America. Sosind pentru acest scop la gara din Abos întalnescu acolo pe un Ovreu din Galiția, care mai înainte ținea cu arîndă o cărcimă din satul Saros.

— „Unde te duci Ianoș?” întrebă Ovreul pe naivul Ungur, care se simția fericit, că a întalnit pe un amic.

— „La America voi să plec”, răspunde Ianoș.

— „Atunci plecăm împreună, țise Ovreul: aide cu mine într'un vagon, pentru ca să-ți fiu în ajutor pe drum.” Și astfel intrară amîndoi în același vagon și pornesc înainte; și merg, merg, până când ajung sara la Oderberg. Aci trebuiau să se dea jos pentru a schimba trenul și a lua alt bilet. O mare îmbulgăleală era în gară. Trenurile sosiau și porniau, lumea striga și năvălia la casă încât Ungurul nostru se spăriase. El se temea de a nu scăpa trenul adevărat, și a perde micul seu capital. Pentru aceea el predă portofoliul lui cu 170 florini aceluși Ovreu, rugîndu'l totodată de a-i lua și lui un bilet pentru călătorie mai înainte.

Ovreul primese în păstrare acel portofoliu, și se întoarce cu biletul tognai, când se trăgea clopotul pentru a doua oară.

— Intră Ianoș, într'un tren, și spune el împingîndu'l într'un vagon al unui tren gata spre plecare.

— Dar tu Moise nu vii?

— Viu îndată și eu, mai am o mică afacere. Dîcînd aceste cuvinte Ovreul se retrage și numai vine.

Trenul pleacă, Ungurul începe a se îngriji, dar se linice în speranță, că ori trebuie să fie într'alt vagon sau are să vie în urmă cu un alt tren. Obosit de alergătură, Ungurul nostru adoarme în fine, deșteptându-se tocmai a doua zi de dimineață, când conducătorul l' trage de mână.

— Scoalâte că ai ajuns domnule!

— „Dar unde?”

— La Aboș, până unde ai luat biletul.

Bietul țeran se uită în giurul lui, și într'adevăr vede, că s'a întors earăși de unde a venit, căci șiretul Ovreiu

i luase un bilet pentru a se reintoarce a casă. Astfel strănepotul lui Atila a renunțat și a mai emigra în țările lui Washington și ale peilor roșii.

* (Un vîntător femeesc). Nu de mult s'a descoperit un cas în armata italiană, care n'are precedent pîn' acum în istoria Italiei. Un soldat din al 11-lea batalion [de vîntători anume Mariotti, a fost mai multe zile bolnav; însă s'a opus de a merge în spital. În fine, ne mai putînd rezista ordonanței medicale, camaradii lui l'au ridicat și l'au adus la spital. Numai aci soldatul Mariotti a fost recunoscut că este femeie. Silvia Mariotti, fiica unui țeran împovărat de o familie grea din Santo Ambrogio lângă Turin, a intrat în anul 1866 ca voluntar în armata italiană, spre a lua parte în luptele contra Austriei, pentru a scăpa de serviciul militar pe fratele său, căsătorit și tată a șese copii. Încă și ađi este un mister cum a făcut ca să nu fie tratată de medic în ziua înrolăției, și se presupune, că nici nu a fost vizitată de vre-un medic, ci că a trimis în locul ei pe vre-un alt recrut. În luptele dela Custozza a dobîndit medalia de argint pentru vitejie, și după terminarea resboiului a rămas sub drapel. Regele Humbert aflînd despre această împregiurare i a trimis ordinul Coroanei, și conge-diînd-o din armată, i-a hotărît o pensie anuală de 300 franci.

* (Sectele religioase). Englitera numără ađi 384 de secte religioase creștine. Din acestea, cea mai curioasă este aceea a Shakerilor. Între dîngii domnesce cea mai mare comunitate a averilor; ei trăesc în armonie ca frați și surori, și fără a munci. Acest mod de existență place negreșit la multă lume, în cât numita sectă se înmulțesc din zi în zi, până când în fine vor ajunge și ei a lucra pentru pânea țilnică. De-ună zi a intrat în această sectă o jună doamnă; și când în loc de a asculta pe bărbatul ei, a preferat să trăiască în acea comunitate frățească, junele soț împreună cu mai mulți amici a surprins într'o noapte tabăra sectei; s'a incins o luptă, și cu toată vitejia Shakerilor sub comanda căpitanului lor, junele soț și-a luat femeia înapoi.

* (Păstrarea poamelor) peste eamnă fără să fie atîmse de putrejune se face în modul următoriu: Toată vara se aerisează pivnița, unde au să se așeze poamele. Înainte de aședarea lor însă se astupă bine toate gările, ușile și ferestrele pivniței; apoi se topece pe jar $\frac{3}{4}$ punți de peatră pucioasă și fumul ei se lasă închis vre-o 3—4 zile. Apoi earăși se aerisează pivnița bine și după aceasta se așează poamele la locul lor. Acum se mai umple odată pivnița cu fum de pucioasă, după aceasta se aerisează încă odată vre-o 8 pană în 10 zile și mijlocul pentru susținerea poamelor peste eamnă este căștigat. Fumul de pucioasă atacă nimicesc sămînța, care se află atîc pe poame, cât și în pivnițe și din care se prăsesce apoi putrejunea.

* (Sinuciderea unei mîmnuțe). Un fapt foarte curios s'a petrecut în America și probează până la ce punct maimuța poate să meargă cu mania de a imita.

Un proprietar din Carolina de Nord, D. Rockwell, avea o maimuță, pe care de obicei o ducea la toate eșecțiunile criminalilor, ce se întîmplau în acel stat. Joko (numele maimuței) privia cu plăcere nespusa la aceste spectacole revoltătoare, privind cu atențiune și strîmbându-se la convol-siunile criminalilor.

Dilele trecute, d. Rockwell, găsi pe Joko mort. Animalul se spîndurase de o frînghie, care servia pentru a întinde rufele.

Bibliografie.

Burada T. Teodor, *O călătorie în Dobrogea*. Iași 1880. Preț 2 lei.
Burada T. Teodor, *Despre creșterile plușurilor pe cherețele și alte semne dovăditoare de proprietate la Români*. Iași 1880. Preț 1 lei.

Severeanu C. D. Dr., *Medicina populară*. Povești date murelor de familie, infirmierilor, femeilor de caritate, profesorilor și directorilor de școli publice și private, dirigenților de ateliere și fabrici. Tomul I. București 1880. Preț 3 lei.

XVI-a Programă a gimnasiunii mare publică română de religioasă ort. răsăriteană, și a celorlalte școli secundare și primare împreună cu acesta, din Brașov, pe anul școl. 1879/80, publicată de Ștefan Iosif director și profesor. Brașov 1880.

Reportu despre gimnasiunii sup. gr. cat. de Beiușu pe anul școl. 1879/80. Ed. de Petru Mihutiu, director. Gherla 1880.

Reportul generalu al Societății de lectură „Petru Maior” pe anul școl. 1879/80. Budapesta 1880.

Bursa de Viena și Pesta
din 8 August 1880

	Viena	Pesta
Renta de aur	107.20	107.25
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientul ung.	82.50	83. —
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orientul ung.	93. —	93.25
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orientul ung.	85.75	86. —
Imprumutul drumurilor de fer ung.	124.80	125. —
Obligațiuni ung. de rescumpărare pământului	94.20	93. —
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorșie	93.25	93. 1/2
Obligațiuni urbariale temeșane	93.25	93. —
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorșie	93. —	93. —
Obligațiuni urbariale transilvane	93.10	93. —
Obligațiuni urbariale croato-slavo-	94.50	94. —
Obligațiuni ung. de rescumpărare decime de vin	73.75	94. —
Datorie de stat austriacă în hârtie	71.90	72. —
Datorie de stat în argint	72.30	73. —
Renta de aur austriacă	87.15	87. —
Renta de stat dela 1860	130.50	131. —
Acțiuni de bancă austro-ung.	819. —	820. —
Acțiuni de bancă de credit ung.	250. —	251. —
Acțiuni de credit austr.	270.50	270.80
Soși unguresci cu premii	112.75	112. 1/2
Soși de reglarea Tisei	108.70	108.80
Argint	—	—
Galbin	5.53	5.54
Napoleon	9.33 1/2	9.34
100 marce nemțesi	57.60	57.60
London (pe poliția de trei luni)	117.50	117.60

Economic.

Sibiu 6 August n. Pro hectolitru: Grâu fl. 7.50—8.60; grâu scăuș fl. 6.10—7.10; scăuș r. fl. 3.40—3.80; Orz fl. 3.50—3.80; Ovăs fl. 2.60—3. Cuceruz fl. 4.40—4.80; Mălaiu fl. 7—8; Cartofi fl. 1.10—1.30; Semănță decănepă fl. 7—7.50; Mazer fl. 6.50—7.50; Linte fl. 11—12; Fasole fl. — pro 50 chilo: Fână de păne fl. 7.50; Slăniță fl. 36—38; Unsor de porc fl. 32—35; Săun brut pro 50 chilo fl. 30—32; Săun de luminări fl. 23—25; Luminări desu 50 chilo fl. 28—29; Săpun fl. 19—20. Fân 50 chilo fl. 0.80—1.10; Cănepă pro 50 chilo fl. 17—19. Lemne vârtose de foc pro metru cub fl. 3.— Spirit pro grad 56—60 cr. pro chilo: carne de vită 46—48 cr.; Carne de vițel 36—50 cr. carne de porc 46—50 cr.; carne de berbec 24—26 cr.; ouă 10 de 20 cr.

Mediș, 5 August n. Pro hectolitru: Grâu 7.80—8.20; Grâu scăuș fl. 6.30—6.60; Scăuș r. 5.30—5.60; Ovăs fl. 2.90—3.20; Cuceruz fl. 4—4.50; Semănță decănepă fl. —; Fasole fl. 6.50—7; mazer fl. —; Cartofi fl. 1.90—2.—; Fân fl. 1.40—1.60; cel vechi; cel nou fl. —; Cănepă fl. 30—34; Slăniță pro 100 chilo: fl. 66—70; Unsor de porc fl. 66—70; Săun de luminări fl. 38—50; Spirit pro grad cr. 11 1/2; carne de vită pro chilo 44 cr. carne de porc 44— cr. carne de vițel 46 cr.; carne de berbec 32 cr.; ouă 6 de 10 cr. Tergul fu asab cercetat. Cercete noue s'au aflat puține în piașă. Cuceruzul scade repede în preț.

(Recolta în țeara românească.) În această privință ne spune „Monitorul agricol” din București următoarele: „Recolta grâului în România este mai sfârșită. Cultivatorii sunt destul de mulțumiți; ei au avut-o recoltă de mijloc dobândind mai la o chilă și jumătate de pogon. De și seceratul a fost cam smintit prin unele locuri de ploii și furtuni, strânsul însă s'a putut face în bune condițiuni. Am constatat în acest an, un mai mare număr de întreprinzi cu mașini de bătut, ceea ce va face negreșit a se mai efili lucrul cu mâine.

Cu această ocazie, sântem fericiți a pute arăta, că în unele districte, sătenii s'au însoșit împreună, și și-au adunat grâul, într-o arie mare, și închirind o mașină, și-au bătut fie-care grânele la rëndul său dând ajutor unu aluia.

Scăpându-se cu acest chip de o muncă foarte obositoare, și câștigând un timp foarte

prețios, despre care vom vorbi mai pe larg; astăzi ce putem dice este, că ar fi de dorit, ca toți locuitorii din țară să imiteze pe acei înțelepți locuitori.

Porumbul (cuceruzul) se vede foarte bun și dă mari speranțe mai pretutindeni; înălțimea coccilor este mai de un stângin, verdețea lor este foarte frumoasă, și încărcăți de tuii groși și bine făcuți. Meiul asemenea este de o frumsețe rară, cum de mult nu s'a vădut. Leguminoasele, adecă: fasolea, mazărea promit foarte bune rezultate. Furajurile sânt mari și cu îmbelșugare. Fructele chiar se află cu îmbelșugare, numai sânt cam vermănoase, din cauză că s'a neglijat curățirea de omiți în timpul primăverei. Viile asemenea sânt frumoase de și prin unele locuri a bătut peatra. Anul acesta cantitatea va întrece calitatea vinului.

Până acum se crede că va fi o scădere de prețuri în produse.

Sântem informați că, s'a făcut comande foarte însemnate din străinătate, ceea ce este de nădăjduit, că esportajia noastră se va mări foarte mult în acest an.

Încât pentru vite, oi și lână, guvernul austro-ungar a închis fruntăriile sale la esportajia acestor producțiuni, sub pretext de boale contagioase în vite, ceea ce ne face a trage atenția guvernului asupra acestei închideri, ale cărei cauze, de vor fi adevărate, trebuie se facă a dispăre cât mai în grabă. De o cam-dată așteptăm seiri mai pozitive de prin provincii despre starea sanitară a vitelor, când atunci le vom face cu de amănuntul cunoscut lectorilor nostri.”

Estras din foaia oficială „Budapesti Közlöny.”

Licitajuni: în 19 August imob. lui Francisc Pogorași în Noul românesc; în 10 August imob. lui George Fenechiu în Șinca nouă (judec. cerc. Făgăraș); în 6 Septemvre și 13 Octomvre imob. lui Ioan Toth în Akoș-falău (trib. M. Oșorhei); în 27 August și 27 Septemvre imob. lui Matias Binder în Petrifalău (judec. cerc. Sebeș); în 19 August imob. lui Ioan Roman în Dretia și Ardeu (judec. cerc. Huedin); în 1 Septemvre și 1 Octomvre imob. remasului după Alexandru Matei și soției sale în Fodora (trib. Cluj); în 28 Septemvre și 28 Octomvre imob. lui George Nagay în Ersemien (judec. cerc. Sechelid); în 7 Septemvre și 7 Octomvre imob. Anei Gal și soți în Burgard (trib. Sibiu); în 19 August imob. Floarei Egiptiis în Fildul de sus (judec. cerc. Huedin); în 27 August și 27 Septemvre imob. lui George Wolff și soți în Feldorf (trib. Ibașfalău); în 28 August și 28 Septemvre imob. imob. soției lui Nicolae Scumpu în Boian (judecăt. cerc. Sămrătin); în 28 Septemvre și 28 Octomvre imob. lui Ilie Pop și Elise Pop în Oraștie (trib. Deva).

Nr. 2277 Plen.—1880. —2—3

CONCURS.

Devenind vacante următoarele stipendii:

a) din fondul mogaeen: un stipendiu pentru studenții la vre-o universitate sau institut politehnic, de 500 fl.;

b) din fundațiunea francisc-iosefină: două stipendii de câte 60 fl. pentru scolari la gimnasiu, școala reala sau comercială;

c) din fundațiunea cologiană: două stipendii de câte 60 fl. pentru studenți români gr. or. la ori ce institut: pentru conferirea acestora se escrie concurs cu termenul până la 23 August a. c. vechiu.

Doritorii de a obține vre-unul din aceste stipendii sânt provocați, a subșterne la consistoriul archidieceșan până la termenul pus cererile sale instruite:

1. Cu atestat de botez și adevărită, că sânt Români gr. or.;
2. cu testimoniu școlastic de pe semestrul expirat, și în fine,
3. cu testimoniu despre starea materială a lor sau a părinților lor.

Se observă, că la conferirea stipendiilor din fundațiunea cologiană se vor preferi, conform actului fundațional, *ceteris paribus*, tinerii din opidul Abrud, apoi preste tot cei din munții apuseni, ear în lipsa acestora și alți tineri români gr. or. din archidieceșă.

Sibiu, 16 Iulie 1880.

Dela consistoriul archidieceșan gr. or.

Nr. 196. —2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea parohiei vacante Birtin de clasa III; protopresbiteratul gr. or. al Zarandului, se escrie concurs în urma concesiunei venerabilului consistoriu archidieceșan de dto 5 Februarie 1880, Nr. 247/B.

Emolumentele împreună cu această parohie sânt dela 90 case câte o ferdelă de cuceruz sfârșmit, folosirea cimiteriului în mărime de un jug și stolele bine regulate, care toate compute în bani dau un venit anual aproape la 320 fl. v. a.

Concurenții la această parohie au ași instrua petițiunile în sensul „statutului organic” și a le trimite oficiului protopresbiteral gr. or. al Zarandului în Brad (Hunyádmegey) până în 26 August a. c. când expiră concursul.

Brad în 22 Iulie 1880.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nic. I. Miheltianu m. p.,
prot. gr. or. al Zarandului.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoareasă, la școala română de fețițe greco-orientală din Câmpeni, se escrie concurs, până la 20 August a. c. st. vechiu.

Emolumentele sânt:

1. Salariu anual de 400 fl. v. a. solvind în rate lunare, anticipative.
2. Cuartir în natură, ori 10% după salariul anual,
3. 10 metri cub. de lemne, din cari se va încălzi și școala.

Concurențele au de a constata: a) că au absolvat vre-o preparandie, cu succes bun;

b) că au atestat de calificajune, c) că sânt Române gr. or. și că posed și limba maghiară.

Concursurile astfel instruite, sânt de a se asterne până la termenul indicat, subscrisului oficiu protopresbiteral în Abrud.

Comitetul parochial gr. or.

Câmpeni în 13 Iulie 1880.

Simeon Pasca, m. p., Ioan Palade, m. p.,
președinte, notariu.

Cu conțelegerea oficiului protop. gr. or. al Zlatnei superioare.

Ioan Gall m. p.,

—2—3 protopop și adm. gr. or.

Nr. 138.

—2—3

CONCURS.

Devenind vacante posturile de învățători în comunile mai jos însemnate, se escrie concurs pentru ocuparea acestora cu termenul până la 30 August a. c.

1. La Herman pentru clasa a III-a cu salariu de 250 fl. v. a. din cassa alodială, cu prospect de 300 fl. și 1/3 din stola parochului ca cantor, și dela toată familia câte 7 lire bucate, ear' dela neoristici câte 25 cr., și locuință în edificiul școlai.

2. La Dobêrlău cu salariu de 130 fl. v. a. în bani și bucate, având să poarte și serviciul de cantor la biserică, și cuartir gratuit în edificiul școlai.

3. La Uzun, cu salariu de 130 fl. v. a. în bani, bucate și lemne, și locuință gratuită, pentru care emolumentele va servi și ca cantor în materă și filii.

4. La Apața cu salariu de 60 fl. v. a. în bani, computându-se și venitul stolei proteșci 1/3 pentru serviciul cantoresc.

Dela concurenți se cere să aibă cel puțin 4 clase gimnasiale, ear pentru postul din Herman 4—6 clase gimnasiale, cunoștința limbii germane și maghiare, apoi a cântărilor bisericesti și a muzicii vocale pentru formarea unui cor, și să fie cleric.

Concurenții vor adresa petițiunile lor la subscisul provădute cu documentele necesare.

Brașov, 12 Iulie 1880.

Inspectoratul școlilor rom. ortod. din protopresbiteratul al II al Brașovului:

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

Ad. Nr. 42 1880.

[48] 3—3

Publicațiune!

Prin aceasta se aduce la cunoștința onorabilului public, că bunul gimnasiunii români gr. or. din Brad aflătoru pe teritoriul Mihalenilor dimpreună cu regaliele aparținătoare de el — excepționându-se pădurea — se va esaranda pe 6 ani cu licitațiunea publică în 22 August a. c. st. n. la 2 ore după prânț în edificiul gimnasiunii din Brad. Periodul de arândă se incepe cu 1 Octobre a. c.

Condițiunile de licitațiune se pot lua în prospect în cancelaria d-nului advocat al fondului Teodor Pop în Baia de Criș precum și la presiul comitetului reprezentanței gimnasiale în Brad.

Din ședința comitetului reprezentanței gimnasiunii români gr. or. din Brad ținută la 17/29 Iulie 1880.

Preșiul comitetului.

UMRATH & COMP. în BUBNA lângă PRAGA,
fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o esecutare foarte solidă, umblet ușor mare productivitate și treerat curat a

mașinilor de treerat cu brațe și cu vârtex

pentru 1 până 8 cai sau boi,

atât locomobile cât și stabile, premiate cu întâiul premiu la expoziția agronomică din acest an în Praga. Mai departe fabricăm noi în măriri diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobit etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei gratuite și franco.

[42] 12